

उपविभागीय अधिकारी / उपजिल्हाधिकारी
 प्रांताधिकारी / उपविभागीय दंडाधिकारी
 Dycollector.

File No. _____
 Date: ___/___/___

जनक - लॉर्ड वेंटिक - 1833
 महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियम 1966.
कुलम 7 (1) नुसार
 प्रत्येक जिल्हातील जिल्हादिका-ग्यानां मदत करण्यासाठी
 1/2 Dycollector असतात.
 महसूल मंत्रालय वर्ग 1 या अधिकारी
 तहसीलदार व जिल्हाधिकारी यांना जोडणारा

निवड - MPSC - 50%
 तहसीलदार वकती - 50%.

नियंत्रण - दुसरे - Do.
 जवळचे - collector
रजा - किरकोळ - collector
 अर्जित - Do

नेमणूक / राजीनामा / वडतर्फ - राज्यपाल
वेतन झाले 70,000/- + झाले (राज्याच्या संबित विधीन
वढती - जिल्हाधिकारी

उपजिल्हाधिकारी कार्ये

- 1) प्रत्येक गावात पोलिस पाटलाची नेमणूक करणे
- 2) तहसीलदार व जिल्हाधिकारी यांना जोडणारा दुवा
- 3) पोलिस पाटील व तलाठी यांच्यावर दुसरे नियंत्रण
 ठेवून अर्जित रजा मंजूर करणे
- 4) तलाठी व पोलिस पाटीलाची राजीनामा स्वीकारून मंजूर
- 5) जिल्हादिका-ग्यानां अनुपरिस्थितीत जिल्हाधिकारी
 म्हणून जबाबदारी पार पाडणे
- 6) जिल्हादिका-ग्यानां शूबनेनुसार सभा संमेलन बैठकांना उपस्थित
- 7) प्रांत किंवा विभाग यांचा पमुख म्हणून विविध भूमिका

महाराष्ट्रात एकूण नगरपालिका - 236 / 241
भारतातील पहिली - मद्रास

11th पहिली - बृहन्मुंबई (पनवेल)

* महानगरपालिका नगरपंचायत उर्गीद्योगिक नगरे अधिनियम 1965

क-४ नुसार स राज्यसरकार नगरपालिका स्थापन करते.

पुढील निकषाच्या आधारे

- 1) तालुक्याचे ठिकाण
- 2) छोटे शहर
- 3) किमान 25000 ते 3 लाख लोकसंख्या
- 4) त्या बाहेरतील एकूण 35% पेक्षा जास्त लोक शेती व्यतिरिक्त नोकरी व्यवसाय करणारे असावेत.

१ थंड हवेच्या ठिकाणी नगरपालिका स्थापन

1) चिखलदरा (अमरावती)	5) पन्हाळा (कोल्हापूर)
2) खुल्तावाह (औरंग)	6) खोपोली -
3) पाचगणी	7) माथेरान (रायगड)
4) महाबळेश्वर (सातारा)	8) सातपूर - नाशिक
9) लोवावळा (पुणे)	

नगरपालिकेच्या कार्यकारी प्रमुख → नगरअध्यक्ष
प्रशासकीय प्रमुख व सचिव → मुख्यअधिकारी

इ.स 1994 पासून राज्यशासनाने 11th लोकसंख्येच्या प्रमाणात

३ श्रेणीच्या नगरपालिका सुरु
श्रेणी लोकसंख्या

अ श्रेणी - 1 लाख - 3 लाख

ब श्रेणी - 40,000 - 1 लाख

क श्रेणी - 25,000 - 40,000

सर्वसाधारण मागेलवर्गीय

3000 1500

2000 1000

1000 500

नगरपालिकेची रचना

- १) निवडणुका - जाहिर राज्य निवडणूक आयोग
मतदान शीत प्रभाग व प्रभागानुसार आरक्षण → विभागीय आयुक्त
उमेदवारांचे वय - २१ वर्ष
Deposit श्री शेणीनुसार

	शुद्धसाधारण	मागासवर्गीय
अ शेणी	3000	1500
ब शेणी	2000	1000
क शेणी	1500	500

* कार्यकाल

नगरपालिकेचा कार्यकाल पहिल्या वेळीपासून ५ वर्ष
नगरपालिका नगरसेवक ५ वर्ष
नगरअध्यक्ष, उपनगरअध्यक्ष - ५ वर्ष
नगरपालिका १९७६ च्या ५२ व्या ध. दुरुस्तीनुसार ५ वर्ष
१९७८ च्या ५५ व्या ध. दुरुस्तीनुसार ६ वर्ष

* राजीनामा

नगरसेवक → जिल्हाधिकारी
नगरअध्यक्ष → जिल्हाधिकारी
उपनगरअध्यक्ष → नगरअध्यक्ष

शपथ संख्या

शपथ संख्या	शपथ	कमीत कमी
अ शेणी	३७ - ७५	२०
ब शेणी	२५ - ३७	७५
क शेणी	२० - २५	

* तपासणी

कार्यालयीन तपासणी - विभागीय आयुक्त (१०)
दृष्टीव तपासणी - महानिष्ठापाल (राज्यशासन)
नगरपालिका वरखास्त → राज्यसरकार गौरवर्तन, भूपटकार
दफतर दिशाई अशा काळात नगरपालिका वरखास्त

* अंदाजपत्रक - मुख्यअधिकारी को आपल्या नगरपालिकेचा अंदाजपत्रक प्रत्येक वर्षी 31 Dec च्या स्थायी समिती नगरपालिकेकडे सादर करतो.

* नगरपालिका समित्या (7)

1) स्थायी समिती

2) आरोग्य स्वच्छता

3) शिक्षण

4) महिला व बालविकास

5) सार्वजनिक बांधकाम

6) पाणीपुरवठा / जलव्यवस्थापन

7) नगर नियोजन व विकास
विभागाद्वारे

नगरपालिकेचे कार्य

A) अनिवार्य अनिवार्य कार्य

1) जन्म मृत्यूची नोंद, दाखला देणे

2) प्राथमिक शिक्षणाची सोय करणे

3) ज्ञानशान भूमीची सोय करणे

4) आरोग्य विषयक सुविधांच्या थादी तसेच तस्कीकरण मोहिम राबवणे

5) रस्ते दिवावती पिण्याच्या पाण्याची सोय करणे

6) कचरा व्यवस्थापनासाठी कचरागाडी / घंटागाडीची सोय करणे

7) सांडपाण्यासाठी गटारीची सोय करणे

8) आतिक्रमण हटवणे, पडक्या भिंती धरे पाडून टाकणे

9) रस्ते व चौकांना नाव देणे

10) दिशादर्शक वाण दाखविणे

B) ऐच्छिक कार्ये

माध्यमीक उच्च माध्यमिक शिक्षणाची सोय करणे
कश्मणुकीचे साधने म्हणून, नानानानी पार्क, क्रिडा संकुकाची
सोय करणे.

मोकार कुत्रा प्राण्यांची ^{कोडवाडवणी} विव्हेवट लावणे
अतिसंवेदनशील आगासाठी पोलिस स्टेशन उभारणे
शस्त्रातील खडे बुजवणे

शस्त्राच्या दुतर्फा झाडे लावणे
गलिच्छ वस्तीची सुधारणा करणे
पंतप्रधान आवास योजना आणि रमई आवास योजना ^{लावणे}
बाहारांचा विकास आराखडा तयार करून विकास धडवून आणणे
नगरपालिका अधिकारी कर्मचारी यांना धारे वाधुन देणे

८